

Графическая модель газеты «Витебский рабочий» 2002 года

Постоянные элементы: заглавие включает в себя логотип, орден «Трудового Красного Знамени», слова «Общественно-политическая газета» набираются прописной Прагматикой, остальные сведения п/ж Прагматикой. Над заглавием в субботнем номере размещается анонс.

Газета верстается на 8 колонках, нестандартный формат может использоваться на внутренних страницах для выделения отдельных материалов.

Анатоль Палынскі

МАСАВАЯ РАБОТА РЭДАКЦЫІ: ПЛЮСЫ І МІНУСЫ

У 1985 годзе рашэннем Сакратарыята Праўлення Саюза журналістаў СССР па выніках Усесаюзнага конкурсу імя М. І. Ульянавай на лепшую пастановку масавай работы ў рэдакцыях гарадскіх, раённых і шматтыражных газет калектыву Бярэзінскай раённай газеты “Сцяг Леніна” была прысуджана першая прэмія і ганаровы дыплом Саюза журналістаў СССР.

Гэты факт сведчыць аб тым, што ў нашым калектыве існуюць даўнія традыцыі работы з падпісчыкамі і ў цэлым з жыхарамі раёна. На жаль, за апошні час адбылася ў ёй пэўныя метамарфозы, як, напэўна, і ў любой іншай рэдакцыі пасля таго, як іх закранулі віхуры перамен апошніх гадоў.

Сёння масавая работа рэдакцый носіць разнастайныя характар, якая найлепшым чынам стымулюе дзейнасць калектыву. Але больш канкрэтна аб формах і методах масавай работы рэдакцыі, здабытках і проблемах у гэтым напрамку.

Пачнем з работы з пісьмамі. Тут праглядваюцца трыв напрамкі: апублікаванне пісьма, пісьмо становіща тэмай для чарговага матэрыяла журналіста, пісьмо накіроўваецца на рэагаванне ў адпаведную інстанцыю, а затым з выкладаннем сутнасці звароту змяшчаеца на старонках газеты. Аналагічна робіцца і з пісьмамі-пытаццямі, зваротамі ў рэдакцыю за юрыдычнай кансультацияй (яны друкоўца пад рубрикай “Пытайцеся-адказваем”). У цэлым за дзевяць месяцаў рэдакцыя атрымала амаль 350 пісьмаў.

Работа з лістамі з разраду “пісьмо паклікала ў дарогу”. Зразумела, большай часткай носяць яны крытычныя характар і патрабуюць больш дэталёвага разбору. Нядайна адказны сакратар рэдакцыі Н. Федаровіч выязджала па такому пісьму ў вёску Брадзец разам з супрацоўнікамі райпо для падрыхтоўкі матэрыяла аб работе мясцовага магазіна. Як выясветлілася, выкладзеныя там скаргі не пацвердзіліся, бо аўтар пісьма аказаўся

чалавекам, які даўся ў знакі амаль усёй вёсцы.

А вось другі прыклад. Рэдакцыю запрашаоць у суд з нагоды іску аднаго з жыхароў раёна на пакрыщё нанесенага яму маральнага ўрону. Сутнасьць праблемы. Летась у нашым горадзе былі устаноўлены так званыя “ляжачыя паліцэйскія”. Не ўсім ліхачам гэта аказалася да спадобы. Так узікла пісьмо-скарга. Яно і стала асновай для разгляду пытання, прычым рабілася гэта калегіяльна, з запрашэннем спецыялістаў ДАІ, дарожнай службы і камунальнай гаспадаркі. Па выніках абледавання “паліцэйскіх” і іншых дарожных умоў нарадзіўся матэрыял загадчыцы аддзела пісьмаў М. Трапянок. Публікацыя не задаволіла аўтара ліста ні яго выкладаннем, ні каментарыямі спецыялістаў. Пасыпаліся скаргі ў розныя інстанцыі – райвыканкам, ДАІ, УУС Мінаблівыканкама, суды… Пасля пўнай перапіскі з імі аўтару адмаўлялі ў далейшым дыялогу. Вось тады ён (амаль праз год пасля публікацыі) і надумаўся падаць іск на газету ў суд. Прама скажам, прэтэнзіі да рэдакцыі неабгрунтаваныя (у матэрыяле нават прозвішча аўтара пісьма не ўказваецца; які ж маральны ўрон нанесены?). Проста шкада затрачаных часу і нерваў на напісанне і арганізацыю матэрыялу, а потым на паходы ў суд.

На жаль, гэты выпадак з запрашэннем супрацоўнікаў рэдакцыі ў суд – не адзінкавы, падобнае было і летась, калі каменем сутыкнення паміж двумя ветэранамі вайны стала газета і яе публікацыя.

Для рэдакцыі самым прыемным з'яўляецца, безумоўна, атрыманне пісьма няштатнага аўтара. Гэтым людзям мы заўсёды рады. А іх у нас налічваецца больш за сто чалавек. Тут не толькі спецыялісты той ці іншай галіны, якія выступаюць на старонках СМІ ў меру сваіх абавязкаў, а і людзі, якія такім чынам як бы знаходзяць своеасаблівую нішу для творчасці – пішуць цікавыя замалёўкі, рэпартажы, нават праблемныя артыкулы, часам выконваюць заданні рэдакцыі.

Як заахвочванне ім – не толькі ганарап ці грамата падчас святкавання юбілею газеты ці Дня друку, але і ўдзел у пастаяннадзеючым конкурссе сярод няштатных аўтараў на лепшы матэрыял месяца (праводзіцца такі і сярод супрацоўнікаў газеты). Прэмія складае адну базавую велічыню. Вось і атрымліваецца, што ў кожным нумары газеты ў нас публікуецца па 8–10 матэрыялаў няштатных аўтараў, і мы гэта толькі вітаем, не імкнемся запоўніць газету толькі матэрыяламі ўласнай вытворчасці па дзесятку з якіх ідуць за подпісам аднаго журналіста.

Свеасаблівым рэзервам папаўнення няштатных аўтараў у рэдакцыі з'яўляецца клуб маладога журналіста, які вядзе рэдактар. Наведваюць яго

ў пераважнай большасці старшакласнікі школ горада і прылягаючых вёсак (пры цяперашнім раскладзе руху не кожны адважацца ехаць у райцэнтр без упэўненасці, што вернецца ў той жа дзень дадому). Што дае такая вучоба? Сёлета адна з яе выпускніц стала студэнткай журфака БДУ, летась – 3, яшчэ адна паступіла на маладзёжную журналістыку ў БДПУ імя М. Танка. Тыя ж, хто не абраў сабе прафесій журналістыку, застануцца нашымі надзейнымі сябрамі і аўтарамі.

Шкада толькі, што іншы раз жаданне супрацоўнічаць з газетай адбівае падатковая інспекцыя. На гэтым і мы страцілі пэўную частку аўтараў. Каму хочацца з-за невялічкага ганараву бегаць па інспекцыі і запаўняць падатковую дэкларацыю. Пісаць бясплатна, адмаўляцца ад ганараву (некаторыя так і робяць) не ўсе згодны: навошта за так губляць час і абцяжарваць сябе лішнімі кlopатамі. Вось вам і “дапамога” ў развіццё, як казалі раней, рабселькораўскага руху.

Але ж няштатныя аўтары газеты – гэта толькі нязначная частка ўсіх яе падпісчыкаў. А іх жа трэба заваёваць, зацікаўліваць, пашыраць колькасць. І не толькі з кошт цікавых публікаций і прыгожага афармлення чарговага нумара.

Было прынята рашэнне арганізоўваць сярод чытачоў газеты розыгрыш прызоў з ліку тых, хто падпісаўся на паўгоддзе.

Масавая работа газеты, на шчасце, толькі гэтым не абмяжоўваецца. Супрацоўнікі рэдакцыі – частыя члены рэйдавых мерапрыемстваў, выездаў інфармацыйна-прапагандысцкіх груп, бываюць на сустрэчах людзей з дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, выступаюць перад працоўнымі калектывамі, удзельнічаюць у масавых мерапрыемствах. У практицы рэдакцыі – выязнныя лятучкі (сёлета яны праводзіліся ў РАУС і непасрэдна на будуемым аб'екце ПМК № 82). Яшчэ адна з форм – арганізацыя і правядзенне клубаў дзелавых сустрэч або круглых стaloў (“П’янства – сацыяльная бяды”, “Лясныя дары: хто дыктуе праўла гульні?”).

Калі ўлічыць, што рэдактар газеты – член выканкама і дэпутат раённага савета дэпутатаў, то будзе няцяжка здагадацца, што як і адзін, так і другі яго абвязак маюць перад сабой патрэбу сустракацца з людзьмі, рабіць перад ім справаздачу, даносіць тую ці іншую інфармацыю ў час правядзення адзінных дзён інфармавання. А гэта таксама масавая работа, зваротная сувязь з падпісчыкамі і чытачамі, атрыманне інфармацыі і тэм для публікаций. Дрэнна толькі, што да цябе звяртаюцца па дапамогу, а ты яе аказаць не можаш, нават праз газету. Бо і калі будзе матэрыял надрукава-

ны, гэта яшчэ не гаворыць пра тое, што выказаныя там крытычныя заўвагі абавязкова будуць ухілены і назаўтра ж у вёсцы адкрыюць новы клуб, адрамантуюць дарогу, пачысцяць каналізацыю ці паставяць тэлефон. Вось так і атрымліваецца, што нават узнятая праблема не можа зрушыцца з места, пакуль на яе рашэнне не знайдзеца патрэбная капейка.

Сёлета нашай газеце спаўняеца 75 гадоў. Узрост паважны і аўтарытэтны. З гэтай нагоды мы зноў будзем мець шчырыя зносіны са сваімі чытачамі, зноў абмяркуем перспектывы сумеснай работы і жыцця, знайдзем дадатковыя пункты сутыкнення, якія дазволяць масавую работу арганізацаць на больш шырокім узроўні, які адпавядаў бы інтэрэсам абоўдву бакоў.

Алисия Пинюта

ОТ МНОГОТИРАЖНОЙ ДО МАССОВО-ПОЛИТИЧЕСКОЙ

Информирование о жизни и деятельности многотысячного коллектива тракторостроителей Беларуси в ПО «МТЗ» возложено на газету «Беларус-МТЗ обозрение». Учредителями газеты являются ПО «МТЗ» и профком ПО «МТЗ». Учреждение «Редакция газеты «Беларус-МТЗ обозрение» является некоммерческой организацией. Газета выходит форматом А3 на 4 и 8 полосах (субботний выпуск) 3 раза в неделю на русском и белорусском языках, тиражом 5 тысяч 500 экземпляров. В данный момент наше издание распространяется только по подписке. На «Беларус-МТЗ обозрение» можно подпісаться в любом почтовом отделении нашей страны по одному из трех индексов: индивидуальному, льготному и ведомственному. Организация подписки в пределах Республики Беларусь расширяет возможности в распространении информации. Кроме того, газета является базовой районной. Согласно плану администрации Партизанского района г. Минска выходят специальные выпуски, в которых отражаются все грани жизнедеятельности предприятий и организаций района, а также государственная политика районного руководства и городских властей. Общий тираж каждого из таких выпусков – 25 тысяч 500 экземпляров. Приятно, что в хорошо отработанной системе информирования в районе задействована и наша газета.

От многотиражной (или вернее сказать, корпоративной) до массово-политической, производственно-практической газета «Беларус-МТЗ обозрение»